

Persoonlijke noot – Paleis van Justitie te Amsterdam.

Dames en heren,

Archief Philip Staal

Van 22 mei tot 8 juni 1943 verbleven onze ouders in Westerbork. Gedurende deze periode schreven zij brieven welke zij naar de heer Vos, mijn latere toeziend voogd, stuurden.

Wij zullen nooit weten wat in die brieven heeft gestaan. Begin jaren 1980 vertelde mevrouw Vos, in bijzijn van anderen, het volgende: *“Nadat mijn man overleden was kwam ik, bij het opruimen van zijn kantoor, brieven tegen die jouw ouders, vanuit Westerbork, naar ons gestuurd hadden. Ik heb deze brieven, samen met andere papieren uit zijn kantoor, verbrand.”*

Op mijn vraag: *“Hoe heeft u dit in hemelsnaam kunnen doen?”* was het antwoord: *“Jullie hebben er nooit om gevraagd.”*

Vandaag beroept JMW zich op verjaring en stelt de vraag: *“Waarom is Staal 40 jaar geleden niet met zijn claim gekomen?”*

Betreffende het verbranden van de brieven zal het voor iedereen duidelijk zijn dat dit schandelijk is en niet moreel.

Toch lopen deze twee gevallen parallel zoals blijkt uit het volgende:

- In beide gevallen is historisch belangrijk en wellicht belastend materiaal vernietigd (Le-Ezrath vernietigde het financieel archief in de jaren 1970).
- In beide gevallen was het antwoord op het waarom: *“Omdat het al zo lang geleden was en men er maar eerder aan had moeten denken, jullie zijn nu te laat.”*
- In beide gevallen kan het niet verjaren omdat het gaat om morele schulden en die verjaren nooit, daar blijft men mee leven.

Voor mij, als mede onderhandelaar en ondertekenaar van de overeenkomsten betreffende Joodse WO II Tegoeden, is het uiterst pijnlijk en onverteerbaar dat uitgerekend een joodse instantie de enige is die een beroep op verjaring heeft gedaan. Ik richt me hierbij nog een keer tot JMW met het verzoek zich, in zaken betreffende Joodse WO II Tegoeden, niet op verjaring te beroepen.

Beroep op verjaring is ook paradoxaal. Immers als JMW zo zeker is dat alles netjes en met gevoeligheid is afgehandeld dan is een beroep op verjaring overbodig.

Waarom doet JMW dan toch beroep op verjaring? Het antwoord vind ik in het gespreksverslag van 1 november 2004 waarin staat:

“Tenslotte deelt de heer Van den Bergh mee dat JMW desondanks niet zal nalaten zich te beroepen op de verjaringstermijn, gelet op het algemene belang van de continuïteit van JMW.”

Hiermee bevestigt JMW in feite onze stelling, namelijk dat de fusie noodzakelijk is voor o.a. de volgende twee redenen:

1. JMW weet dat er een vordering is van de Gebr. Staal en vermoed dat anderen wezen zullen volgen.
2. Het vermogen van de Fusiepartners is noodzakelijk om het noodleidende JMW ‘gezond’ te maken.

Op 11 juni 1943 zijn onze ouders aangekomen in Sobibor en dezelfde dag vermoord. Een zelfde lot ondergingen onze vier grootouders en andere familieleden. Precies 60 jaar later, op 11 juni 2003, schreef de heer Vuijsje mij een brief als antwoord op mijn conceptrapport van maart 2003. Indien JMW de gevoeligheid heeft zoals ze in deze rechtzaak beweren te hebben, dan hadden ze ons geen antwoord gegeven gedateerd op deze, voor ons, zo gevoelige datum.

Dat alles netjes is afgehandeld is een understatement.

Vele oorlogswezen zijn op minderjarige leeftijd én zonder begeleiding én tegen de adviezen van de specialisten in naar Israël gestuurd, zoals Marcel Staal. Merkwaardigerwijs is de rapportage betreffende Marcel's vertrek naar Israël, uit het dossier verdwenen. Verder is het onduidelijk wat er met de vermogens van deze wezen is gebeurd. Wat wel duidelijk is dat niet alle wezen hun volledige nalatenschappen hebben gekregen. Dat dit ook de mening van mevrouw Verhey is leer ik uit haar e-mail correspondentie waarin ze o.a. schrijft:

- Op 17 mei 2000 – “Ik heb de indruk dat er echt iets niet deugt.”
- Op 8 juni 2000 – “Ik heb een brief gevonden van Le-Ezrath waarin staat: het geld dat toekomt aan deze wees wordt niet aan haar gegeven want ze zit in Israël.”
- Op 3 september 2003 – “Bovendien vind ik die Jokus-uitkeringen waarvoor de weeskinderen een verklaring hebben getekend buitengewoon verdacht.”

Gedurende de laatste 7 jaren is er van alles onderzocht betreffende Joodse WO II Tegoeden. Merkwaardigerwijs is het vermogensbeheer van de oorlogswezen nimmer onderzocht. Dit was voor mij de reden dat ik begin 2000 de heer Vuijsje gezegd heb dat nu de tijd gekomen is om een algemeen onafhankelijk wezenonderzoek te starten. Aanleiding dat ik zelf op onderzoek uitging was het feit dat er tot augustus 2002 nog niets hierover gepubliceerd was en er ook geen feitelijke aanwijzingen waren dat er een onafhankelijk onderzoek naar het vermogensbeheer van de joodse oorlogswezen begonnen was. Noodgedwongen moest ik mijn onderzoek beperken tot het vermogensbeheer van de nalatenschap van onze ouders omdat JMW mij de toegang tot de algemene archieven geweigerd heeft. Dat wij niet alleen staan in deze zaak blijkt uit het feit dat wij, via onze website, ruim 150 ingevulde formulieren met sympathie betuigingen hebben ontvangen, van voornamelijk WO II wezen.

Tot in de 18^e eeuw werd iemand ‘wees’ genoemd die wegens onbekwaamheid om zichzelf te redden ‘onmondig’ werd geacht. Voor ons, als joodse WO II-wezen, geldt deze onmondigheid kennelijk nog steeds.

JMW weigert nog steeds met ons te praten over deze onverkwikkelijke aangelegenheid en dit, dames en heren, is de reden dat we nu hier zitten.

Philip Staal

24 maart 2005.